

τωρ, τοῦ ὁποῖου ἡ φωνὴ ἐπανελάβε τὸ ἡδὺ καὶ εὖνουν τοῦ τόνου, ὅστις τῷ ἦν συνήθης. Μαντεύω δ' ὡσαύτως διατὶ ὁ Κ. Weissbrg ἀπεφάσισε ν' ἀποκρούσῃ τὴν αἰτησίαν σας. Διότι εἰσθε πένης, Κ. Σπιελδόρφε, τοῦτο εἶναι τὸ ἔγκλημά σας, τὸ μόνον σας ἔγκλημα, ἀλλ' ὅπερ δὲν εἶναι ἀσύγνωστον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τινων ἀνθρώπων. Ἄλλ' εἶπατέ μοι ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ αἰσθήματά σας ἡ δεσποινὶς Λουίζα;

— Ἀλλὰ, μεγαλειότατε, δὲν γνωρίζω...

— Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ὁ ἡγεμὼν σᾶς ὁμιλεῖ· οὐδεμία δὴλονότι ἀδιακρισία ὑπάρχει ἐν τῇ ἐρωτήσῃ ταύτῃ. Ἀποκρίθητε ἀφόδως. Ἡ δεσποινὶς Λουίζα συμμερίζεται τὸν ἐρωτὰ σας;

— Μεγαλειότατε, τὸ φρονῶ.

— Εἰσθε τοῦτέστι βέβαιος. Πολὺ καλὰ, Κ. Σπιελδόρφε, ἀπέκτησα πρὸ πολλοῦ χρέος τι πρὸς ὑμᾶς, χρέος ἱερὸν, τὸ ὁποῖον ὀφείλω νὰ ἐξοφλήσω σήμερον.

— Παρευρέθητε εἰς Echmichl, κύριε Σπιελδόρφε;

— Τὴν πρώτην ἐστράτευον τότε στρατεῖάν μου, μεγαλειότατε.

— Ἐνθυμοῦμαι τοῦτο. Εἰς Essling συνεπράξατε κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός, πρὸς μετακόμισιν τῶν πληγωμένων εἰς περιφραγμένον νοσοκομεῖον. Βραδύτερον δὲ εἰς Wagram ἦλθετε ὑπὸ τὸ πῦρ τοῦ πυροβόλου, τὸ ὁποῖον ἐδεκάτευε τοὺς στίχους τῶν στρατιωτῶν μου, νὰ θεραπεύσητε αὐτοὺς μέχρι τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Αἱ σφαῖραι ἐπιπτον βροχιδὸν πέριξ ἡμῶν, σφαῖρα δὲ τις μάλιστα σᾶς διεπέρασε τὸν ὦμον, ἀλλ' ὅμως παρεμείνατε ἀνδρείως παρὰ τῇ θέσει σας, ἐπιλαθόμενος τῶν πόνων, τοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον ἔρρεεν ἐκ τῆς πληγῆς σας, ὅπως θέσητε ἐμπλαστρά καὶ ἀνακαλέσητε ἐν τῇ ζωῇ ἐκείνους, ὧν ἡ κατάστασις ἀπῆται ταχείας βοηθείας.

Οἱ ἡγεμόνες οἱ ἔχοντες τὴν εὐτυχίαν ν' ἀριθμῶσι μεταξὺ τῶν ὑπηκόων των ἀνδρας, οἷος ὑμεῖς, δὲν θὰ ἠδύναντο ν' ἀμείψωσιν ἱκανῶς τὰς ἐκδουλεύσεις των.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὅθεν, Κύριε, μένετε παρ' ἐμοὶ ὡς ἱατρός ἐν τῷ οἴκῳ μου μὲ μισθὸν ἐξ ἑκατῶν φλωρινίων.

— ὦ Μεγαλειότατε! ἀνέκραξεν ὁ Λεοπόλδος, ὅλως συγκινημένος, ὁποῖα ἀμοιβή! πῶς ν' ἀποδείξω.....

— Ἐξακολουθῶν νὰ μὲ ὑπηρετῇτε μετὰ τῆς

ἀφοσιώσεως καὶ τῆς πίστεως, ἥς τοσαῦτα μέχρι τοῦδε ἐδώκατε δείγματα.

Κύριε Weissberg, ἐξηκολούθησεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἀποτενόμενος πρὸς τὸν ἀρχιτέκτονα, παρέχετε ὑμεῖς τὴν εὐκαιρίαν νὰ μὲ ὑποχρεώσητε νὰ λησμονήσω ὅ,τι προσβλητικὸν δι' ἐμὲ δύναται νὰ ἔχῃ ἡ διαγωγή σας.

Ἀπεποιήθητε τὴν χεῖρα τῆς δεσποινίδος θυγατρὸς σας τῷ ἱατρῷ τοῦ Βου συντάγματος τῶν θωρακοφόρων, αἰτῶ νῦν αὐτὴν ἀφ' ὑμῶν διὰ τὸν ἱατρὸν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας.

Μανθάνει ἕκαστος τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἀρχιτέκτονος.

— Καὶ τώρα, ὑπέλαβε Φραγκίσκος ὁ Βορ, στραφεὶς ἐκ νέου πρὸς τὸν Λεοπόλδον, εἰσθε διατεθειμένος νὰ μοὶ ἀποδώσητε τὸν πέτασόν μου.

— Ἄ! Μεγαλειότατε! μὴ τὸ ἀπαιτῇτε, πῆντησεν ὁ Σπιελδόρφος. Τοῦ πετάσου τοῦτο εἰς ὃν τὴν εὐτυχίαν μου ὀφείλω πῶς θὰ δυνηθῇ νὰ ἀποχωρισθῶ τοῦ λοιποῦ;

— Θὰ τὸν κρεμάσητε, ὡς λείψανον ἱερὸν, ἐν τῇ κατοικίᾳ σας, δὲν εἶναι ἀληθές; καὶ θὰ ἦναι τὸ πλουσιώτερον μέρος τῆς κληρονομίας τῶν τέκνων σας, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἐπαναλαμβάνων αὐτολεξεὶ τὴν φράσιν τοῦ Κ. Weissberg.

— Μεγαλειότατε, φείσθητέ μου, χάριν! Ἐμὸρμυρεν ὁ ἀρχιτέκτων, ὅστις ἐνόησε πρὸς τινα ἀπηυθύνοντο οἱ λόγοι Φραγκίσκου τοῦ Βου.

— Ἀγῶμεν, οὐδὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον, πλὴν τῆς ὑποσχέσεως, ἣν ἀρτίως μοὶ ἐδώκατε, ὑπέλαβεν ὁ αὐτοκράτωρ. Ἐνθυμοῦ ἐν τούτοις ὅτι μέλλω νὰ ὑπογράψω εἰς τὸ συμβόλαιον τοῦ Κ. Σπιελδόρφου. Ἀπαντες κερδαίνουνσι νῦν, ἐγὼ δὲ μόνος στεροῦμαι τινὸς κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, εἶπε Φραγκίσκος ὁ Βορ γελῶν· στεροῦμαι τοῦ πετάσου μου.

Η ΚΑΛΟΓΡΑΙΑ ΤΟΥ ΣΑΙΝ-ΡΟΖΩ.

(ΔΙΗΓΗΜΑ).

I

Μεταξὺ τῶν θλίψεων ὅλων, θλίψις ἄπειρος βαθεῖα καὶ ἄρρητος, εἶναι ἀναμφισβότως ἐκείνη ἣν αἰσθάνεται πᾶς πατὴρ θεωρῶν τὸ τέκνον τοῦ δύο μόνον δακτύλους ἀπέχον τοῦ θανάτου.

Ἄλλ' ἐὰν ὑπάρχη πόνος δριμύτατος, δυστύχημα ἀνεπανόρθωτον, εἶναι ἡ ἀπελπισία ἱατροῦ βλέποντος τὸν υἱὸν τοῦ θνήσκοντα εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Καὶ πράγματι, ὡς πατὴρ ὑποφέρει, καὶ ὡς ἱατρὸς ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἐπιστήμης.

Τοιαύτη ἦτο ἡ ἀπελπιστικὴ θέσις τοῦ Κ. δὲ Μαιζονέβ καθ' ἣν ὥραν ἀρχεται ἡ διήγησις αὐτῆ.

Ὁ ἱατρὸς δὲ Μαιζονέβ κατόκει ἐξοχικόν τι μέγαρον κείμενον εἰς Ὀρμεσσών, χωρίον χλοερύτατον, τὸ ὁποῖον παρατηρεῖ τις εἰς ὑπάγῃ πεζῇ ἀπὸ Ἐπιναί-Δε-Σκίλν-Δενίς εἰς Ἀνζιέν καὶ τὰνάπαλιν.

Ἦτο ἀνὴρ πεντηκοντούτης σχεδόν, μολονότι δὲν ἐφαίνετο εἰμὴ τεσσαρακοντούτης· ἐκέκτητο κομψότητά τινα χαρακτῆρος, ὥστε ἐκ πρώτης ὄψεως ἐμαρτύρει ἐλαφρὸν εὐαισθησίας.

Ἀρχιατρός ἐνός τῶν κυριωτέρων νοσοκομείων, τῶν Παρισίων, διευθυντῆς ἀμισθὶ παθολογικοῦ τινος καταστήματος πρὸς χρῆσιν τῶν νέων ἱατρῶν, τῶν συναδελφῶν του, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἱατρικὴ σχολὴ εἶχε παράσχει τὸ δίπλωμα ἄνευ τῆς ἐπιστήμης· ἠναγκασμένος ὑπὸ τῆς ἀπείρου πελατείας του ν' ἀφιερῇ δεκαπέντε ὥρας τῆς ζωῆς του καθ' ἐκάστην, ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ, μετὰ εἴκοσιν ἔτη τοιαύτης ἐπιπόνου ἐργασίας, ἤρχετο ἤδη τρεῖς τῆς ἐβδομάδος, καὶ ἐπὶ πέντε μόνον μῆνας ὅπως ἀναπαυθῇ ἐν τοῖς κόλποις τῆς οἰκογενείας του.

Ἡ τοῦ ἱατροῦ οἰκογένεια συνίστατο ἐκ τῆς συζύγου του, τοῦ υἱοῦ του καὶ τῆς ἀνεψιάς του.

Ὁ υἱὸς ἦτο εἰκοσιπενταετής, ἡ ἀνεψία δεκαεξετής.

Ἡ ἀνεψία εἶχε τὴν κόμην ξανθὴν, ὁ υἱὸς μέλαιναν.

Ὁ νεανίας ὠνομάζετο Λουκιανός, ἡ δὲ νεάνις Λουκία.

Ὅπερ προφανῶς ἀποδεικνύει ὅτι ἡ φύσις ἐπλασε τὸν μὲν διὰ τὸν δέ. Καθόσον, τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ ἰδέα τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας δὲ Μαιζονέβ.

Ὅθεν, ἐσπέραν τινά, καθ' ἣν ὁ νεανίας ἦλθε νὰ δειπνήσῃ εἰς Ἀρμεσσών μίαν ὥραν ἀργότερα παρὰ τὸ σύνηθες, ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ ἤλεγξε ἡπίως τὴν ἑλλειψίν του ταύτην. Ὁ Λουκιανὸς ὑπετραύλισε λέξεις τινὰς ὅπως ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν· ἡ δὲ Λουκία ἐσπευδεν εἰς βοήθειάν του, ὅτε ὁ ἱατρὸς παρετήρησε τὸ ἡλλοιωμένον πρόσωπον τοῦ υἱοῦ του.

«Μήπως πεινᾷς Λουκιανέ;» εἶπε παρατηρῶν αὐτὸν ἀσκαρδαμηκτί.

— Ὅχι, πάτερ μου, ἀπεκρίθη ὁ νεανίας διὰ φωνῆς συγκεκινημένης.

— Ἐδείπνησας λοιπὸν, υἱέ μου; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ.

— Ὅχι, μήτηρ, ἀπεκρίθη ὁ Λουκιανὸς ἀποπνίγων στεναγμὸν· ὅχι, δὲν ἐδείπνησα.

— Τότε πρέπει νὰ δειπνήσῃς ὑπέλαβεν ἡ μήτηρ.

— Δὲν πεινᾷ ἐπανελάβεν ὁ Κ. δὲ Μαίζωνέβ ὅστις δὲν ἐπαυεν ἀτενίζων αὐτόν.

— Εἶναι λοιπὸν ἀσθενής; ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ ἐγειρομένη.

— Δὲν εἶναι ἀκόμη ἀσθενής, ἀπεκρίθη ὁ ἱατρὸς ἐξετάζων τὸν σφυγμὸν τοῦ νεανίου, ἀλλὰ πλησιάζει. Ἀφῆσατέμας μόνους. Ἐκατερίνη· καὶ σὺ ἐπίσης μικρά μου Λουκία.

Ἡ μήτηρ μετὰ τῆς νεανίδος ἀπεσῆρθησαν.

«Κάθησον Λουκιανέ, εἶπεν ὁ πατὴρ, καὶ ἄς συνομηλήσωμεν. Πρότινων μηνῶν εἶσαι μελαγχολικός, τέκνον μου, σκυθρωπὸς μάλιστα. Ἀγνοῶ τι συμβαίνει ἐν σοί. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τὸ μάθω ἀφοῦ ἀπαξ δὲν ἐσκέφθης προηγουμένως νὰ μοὶ τὸ ἐμπιστευθῇς, ἀλλ' ὑποθέτω ὅτι εἰς τὴν τιμὴν ἢ τὴν ζωὴν σου ἦτο εἰς κίνδυνον, θὰ συνελθούσης τὸν πατέρα σου, ὡς τὸν ἀρχαιότερον φίλον σου».

Ὁ νεανίας ἠθέλησε νὰ τὸν διακόψῃ.

«Μὴ μοὶ ἀπεκρίνεσαι, εἶπεν ὁ πατὴρ· ἄκουσον με μᾶλλον. Εἶσαι εἰκοσαετής· στενοχωρεῖσαι. Ἡ ζωγραφικὴ δὲν ἐπλήρωσε τὰς ἐλπίδας σου, ὁ βίος σου σοὶ φαίνεται ἀδιέξοδος· ἐσπούδασα τὴν ἡθικὴν κατάστασίν σου πρὸ ἐνός ἔτους. Εἶσαι ἀσθενής, καὶ εὖρον μέσον τι ὅπως σὲ ἱατρεύσω· πρέπει νὰ νυμφευθῇς».

Ὁ νεανίας ἀνεκίνησεν τὴν κεφαλὴν.

«Περίμενον, εἶπεν ὁ πατὴρ ὅστις ἐννόησε τὸ κίνημα τοῦ νεανίου· τὴν σύζυγον τὴν ὁποῖαν σοὶ προσφέρω εἶναι ἡ Λουκία.

— Ἡ Λουκία! ἀνέκραξεν ὁ νεανίας παρατηρῶν τὸν πατέρα του διὰ παραδόξου ὕφους ὡς νὰ μὴ ἠγνόη δῆθεν τοὺς λόγους του.

— Ἀναμφιβόλως, ἡ Λουκία, ὑπέλαβεν ὁ πατὴρ, δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω πόθεν προέρχεται ἡ ἐκπληξίς σου αὕτη. Ἐχεις τίποτε ὥστε νὰ μέμψῃς τὴν ἐξαδέλφην σου;

— Τίποτε, ἀληθῶς, πάτερ μου.

Δὲν εἶναι θαυμασίας ὠραιότητος.

— Εἶναι ἐξαισίας ωραιότητος, πάτερ μου
— Ἀγαθότητος ἀπαραμίλλου, ἐξηκολούθησεν ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ.

— Ἐξαιρέτου ἀγαθότητος, ἀπεκρίθη ὁ Λουκιανός.

— Πνεύματος κπὶ παιδείας τὰ μάλα καλλιεργηθέντων.

— Πνεύματος σπανίου καὶ μεγάλης παιδείας.

— Ἐνὶ λόγῳ, δὲν ἀνετράφη μετ' αὐτῆς καὶ δὲν τὴν γνωρίζεις κάλλιον παντὸς ἄλλου;

— Πράγματι τὴν γνωρίζω ἐκ παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ νομίζω ὅτι ὀλίγαι δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς αὐτήν.

— Τότε, εἶπεν ὁ ἱατρός, πόθεν προέρχεται ἡ ἐκπληξίς σου αὕτη ὅταν ἐγὼ σοὶ προτείνω νὰ τὴν νυμφευθῇς;

— Δὲν τὴν ἀγαπῶ, πάτερ μου, ἀπεκρίθη ὁ νεανίας.

— Πῶς δὲν τὴν ἀγαπᾷς! ἀνέκραξεν ὁ πατήρ ἐκθαμβός. Ἐλα! εἶσαι τρελλός; ἢ συμφωνεῖς καὶ σὺ ἐπίσης μὲ τὰς φαντασιώδεις θεωρίας τῆς ἐποχῆς; Αὐτὰ λοιπὸν σοὶ διδάσκουσι εἰς τὸ ἐργαστάσιον τοῦ Κ. Δελακρουᾶ; Ἐξήγησόν μοι σὲ παρακαλῶ, διατὶ δὲν ἀγαπᾷς νεάνιδα ωραιότητος, ἀγαθότητος, ἀρετῆς, ἀπάντων ἐν αὐτῇ τελειοποιημένων;

— Τὴν ἀγαπῶ ὑπὲρ τὸ δέον, πάτερ μου· ἐὰν ἡ ζωὴ αὐτῆς ἦτο εἰς κίνδυνον, θὰ ἐδίδον εἰς ἀνταλλαγὴν τὴν ἐδικήν μου· ἐνὶ λόγῳ, τὴν ἀγαπῶ ὡς ἀδελφὴν μου, καὶ ὅχι περιπλέον.

— Λουκιανέ! Λουκιανέ! προσέθηκεν ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ σείων θλιβερώς τὴν κεφαλὴν. Ὅτε ἔλαβον τὴν ιδέαν νὰ νυμφευθῶ τὴν μητέρα σου, δὲν μὲ ὁδήγησε τὸ πάθος εἰς τοῦτο, ὅχι! τὰ πάθη ὁμοιάζουσι τὰς πυρκαϊὰς αἵτινες δίδουσι περισσοτέρας φλόγας ἢ ἡ ἐστία, ἀλλ' αἵτινες καταστρέφουσι τὴν οἰκίαν. Ἡρώτησα τὸν πατέρα, τὴν μητέρα, τοὺς φίλους τῆς οἰκίας, τοὺς γείτονας τῆς μητρὸς σου· εἶδον ὅτι ἦτο ἀξιέραστος νεά, καλὴ ἀδελφὴ, καλὴ φίλη, καλὴ σύντροφος, καὶ οὐδὲν ἠρώτησα περιπλέον. Τὴν ἐνυμφεύθην. Ἐκτοτε παρῆλθον τριάκοντα ἔτη, υἱέ μου, καὶ ὅμως δὲν μετεμελήθην ποσῶς. Δὲν ἐννοῶ λοιπὸν τὸ πάθος αὐτὸ ὅτε πρόκειται νὰ ἐκλάβωμεν τὴν σύντροφον τοῦ ὅλου βίου μας. Σὲ ἀνέθρεψα ὡς πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει ν' ἀναθρέψῃ τὸ τέκνον του, ἐλευθέρως, χωρὶς πῦτε νὰ παραβιάσω τὰς ὁρέξεις σου. Ἡμὴν ἱατρός· ἡ ἱατρικὴ

ἦτο διὰ σὲ ἐν στάδιον, μία τύχη, μία ὑπόληψις καθ' ὅλα ἔτοιμος· ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἴδω ἐναγκαλιζόμενον τὴν ἐπιστήμην μου· ἐπόθησας τὴν ζωγραφικὴν, σὲ ἀφῆκα ἐλεύθερον· δὲν δύνασαι λοιπὸν νὰ μὲ κατηγορήσῃς ἐπὶ πατρικῷ ἐγωϊσμῷ.

Ὁ νεανίας ἐζήτησε νὰ τὸν διακόψῃ, ἀλλ' ὁ ἱατρός ἐξηκολούθησε.

— Ἄφες με νὰ τελειώσω, σήμερον σὲ βλέπω μελαγχολικόν, πάσχοντα, πυρέσσοντα, καὶ ζητῶ φάρμακόν τι τοῦ πάθους σου. Σοὶ προτείνω νὰ νυμφευθῇς τὴν ἐξαδέλφην σου, φαίνεσαι ἐκπληττόμενος ὡς νὰ σοὶ ἐπρότεινον ἀπρεπὴ τινα γάμον, ἢ κανένα γάμον χρημάτων. Ἀλλ' ἡ προσφερθεῖσά σοι σύζυγος δὲν εἶναι δυσειδής τις γυνὴ οὔτε γυνὴ πλουσία· εἶναι ἡ Λουκία! Εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ παρελθόντος, τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ μέλλοντος βίου μου· εἶναι ὁ φύλαξ ἄγγελος τῆς οἰκίας τὸν ὁποῖον θέλω νὰ σοὶ δώσω ὡς σύντροφον. Φαίνεται, τέκνον μου, πῶς δὲν μ' ἐννοεῖς, ἢ μᾶλλον ἔχεις ἰσχυρόν τι αἷτιον εἰς τὸ ν' ἀρνήσῃς νὰ μ' ἐννοήσῃς.

— Πάτερ μου! ἀνέκραξεν ὁ Λουκιανός ὅλως τεταραγμένος καὶ νεύων χαμαί, ἐὰν μοὶ ἐπετρέπετο νὰ σᾶς εἶπω...

— Δὲν σοὶ ἐρωτῶ τὸ μυστικόν σου, εἶπεν ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ τείνων τὴν χεῖρα, ὅπως διακόψῃ τὸν νέον. Ἀλλως τε, ἐξηκολούθησε προχωρῶν δύο βήματα καὶ ἀτενίζων αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτὶ, πιστεύω ὅτι μαντεύω αὐτὸ ἐκ τῆς ταραχῆς σου. Δύναμαι νὰ κολακευθῶ, δὲν ἔχει οὕτω τέκνον μου, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ πατρὸς σου δὲν εἶναι εἰς κίνδυνον;

— ὦ! πάτερ μου, ἔσπευσε νὰ εἶπῃ ὁ νεανίας ἐπισυνάπτων τὰς χεῖρας, δύναμαι νὰ σᾶς ὀρκισθῶ...

— Εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου, εἶπεν ὁ ἱατρός πλησιάζων ἔτι δύο βήματα, καὶ λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ υἱοῦ του. Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἠθικὴ σου κατάστασις μὲ ἐνθαρρύνει, ἡ φυσικὴ σου ὁμῶς μὲ ἀνησυχεῖ. Ἐχεις πυρετὸν τέκνον μου· πρέπει νὰ ὑπάγῃς ὅσῳ δύνασαι ταχύτερον εἰς τὴν κλίνην σου.

— Πάτερ μου! πάτερ μου! εἶπεν ὁ Λουκιανός ἀτενίζων τὸν Κ. δὲ Μαιζονέβ μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων.

— Λοιπὸν! τί συμβαίνει; εἶπεν ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ περιβάλλων αὐτὸν διὰ τῶν βραχιόνων του. Κλαίεις, τέκνον μου· διατί κλαίεις;

Ὁ νεανίας ἐρρίφθη, ὡς μικρὸν παιδίον, εἰς

τάς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς του καὶ ἔχυσε χεῖμαρρον δακρύων. Ὁ ἰατρός ἔλαβε τὴν κεφαλὴν τοῦ νέου εἰς τὰς χεῖράς του, τὸν παρατήρησε μετὰ τρυφερότητος, καὶ τῷ εἶπε·

— Ὅποια δὴ ποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ λύπη σου, φυσικὴ ἢ ἠθικὴ, εἰπέ μοι τὸ μυστικὸν αὐτό, τέκνον μου.

— Πάτερ μου! ἀνέκραξεν ὁ Λουκιανὸς ὁλολύζων, ἐκεῖνη ἥς ἐρώμαι ἀποθνήσκει ἐντὸς ὀλίγου.

— Δὲν εἶμαι πλησίον σου, ἀγαπητόν μοι τέκνον; εἶπεν ὁ ἰατρός περιπτυσσόμενος αὐτόν.

Εἶτα στραφεὶς αἰφνιδίως [πρὸς τὸ μέρος τῆς αἰθούσης εἰς ἣν εἶχον ἀποσυρθεῖ ἡ σύζυγός του καὶ ἡ ἀνεψιά του, ἐκραξε μετὰ φωνῆς βροντώδους· αἰκατερίνη! Λουκία! Ἰωάννη! Γενεθιέβη! κράζων ἐναλλάξ τὴν οἰκίαν ὅλην, ὥσεί ἡ οἰκογένεια ἅπασα ἦτο ἀναγκαία ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ υἱοῦ του.

Δὲν ἠρώτησε ποσῶς τὸν Λουκιανὸν ποία ἦτο ἐκεῖνη ἥς ἠρᾶτο, ἢ ὑπὸ ποίας θανατηφόρου ἀσθενείας κατελήφθη. Τί εἶδους ἦτο, ποῖον ἦτο τὸ ὄνομά της, καὶ μύρια ἄλλα περὶ ὧν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐρωτήσῃ. Ὁχι! δὲν ἐπληροφορήθη διὰ τίποτα. Ἐκεῖνη ἥς ὁ υἱὸς του ἠρᾶτο ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ, περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐσκέφθη, ἐκραξε δὲ συγχρόνως ἅπαντας ὅπως φθάσωσιν ἐκεῖ ὅσον δυναθῶσι ταχύτερον εἰς βοήθειαν αὐτῆς· λέγων εἰς μὲν τὸν Ἰωάννην νὰ ζεύξῃ, εἰς τὴν Γενεθιέβην νὰ φέρῃ τὸ ἐπανωφύριόν του, εἰς τὴν Λουκίαν τὴν ῥάβδον του, καὶ εἰς τὴν σύζυγόν του τὸν πῖλον του.

Εἶτα περιπτυσσόμενος ζωηρῶς τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν ἀνεψιάν του, χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ αὐταῖς τὸ αἷτιον τῆς αἰφνιδίως ταύτης ἀναχωρήσεως, ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ νεανίου καὶ ἀνεχώρησαν ἐσπευσμένως.

Εἰς διάστημα μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας ταχείας ὁδοπορίας, ἡ ἀμαξία ἔστη εἰς τὴν ὁδὸν Καμαρτέν, πρὸ οἰκίας ἥς τὸ ἐξωτερικὸν ἦτο ἀρκετὰ ὠραῖον.

Ἡ θυρωρὸς ἵστατο εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἀνέσυχον καὶ τὸ ἦθος περιδεδῆ· ἐδέχθη δὲ, οὕτως εἰπεῖν, τὸν νεανίαν εἰς τὰς ἀγκάλας της, ὅστις ἐπήδησεν ἐξω τῆς ἀμαξίας λέγων·

— Πῶς ἔχει;

— Ἀλλοίμενον! ἀγαπητέ μοι κύριε, εἶπεν ἡ θυρωρὸς διὰ φωνῆς συγκεκινημένης, σπούσατε

ν' ἀναβῆτε· ἡ πτωχὴ δεσποινὶς εἶναι εἰς χειρὶς τὴν θέσιν.

— Σωσάννα! Σωσάννα! ἀνέκραξε θλιβερῶς ὁ Λουκιανὸς ὑπερπηδῶν τὸ κατώφλιον τῆς θύρας.

Καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ πατρὸς του ὃν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ἂν αὐτὸς τὸν ἠκολούθει, ἀνέβη ἀστραπηδὸν τοὺς τρεῖς ὀρόφους, οἵτινες ἔφερον εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀσθενούσης, ἀντηχούσης τῆς κλίμακος ἐκ τῆς θλιβεραῆς ἐκεῖνης ἀναφωνήσεως.

«Σωσάννα! Σωσάννα!»

Εἰσώρμησε δὲ εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ ἐρρίφθη, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὰς ἀγκάλας ἃς ἔτεινεν αὐτῷ ἡ νεάνις.

Μόλις ὅμως ἔστη παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της, καὶ ὁ Κ. δὲ Μαιζονέζ, ὅστις εἶχεν ἀκολουθήσει αὐτὸν διὰ ταχύτητος ὅλως πατρικῆς, εἰσῆλθε σχεδὸν ταυτοχρόνως εἰς τὸ δωμάτιον.

Ἄλλ' ὁ ἰατρός ἔστη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς κατὰ ληρθεὶς ὑπὸ ἐκπλήξεως καὶ φρίκης, καὶ περιδεδῆ σχεδὸν γενόμενος ἐκ τοῦ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του παρισταμένου θεάματος.

Καὶ ὄντως, εἰς τὸ βάθος τοῦ διὰ λευκῶν ὑφασμάτων ἐστρωμένου δωματίου, καὶ φωτισμένου ὑπὸ ἀλαβαστρίνου λαμπτήρος, ὥσεί βωμὸς τῆς Παρθένου, ὁ ἰατρός διέκρινε ἐπὶ λευκότητι κλίνης, καὶ πρὸ τῆς ὁποίας ἔμενε γονυκλινῆς ὁ Λουκιανὸς, τὴν ἡμιθανῆ μορφήν νεάνιδος θαυμασίας καλλονῆς.

Ἡ κόρη ἦτο μόλις δεκαεπνέα ἐτῶν, καὶ, μολονότι ὁ τοῦ θανάτου ἀγγελοῦ εἶχεν ἤδη φυλλοροήσει ἐπὶ τοῦ μετώπου της, τὰ ὠχρότερα ἴα τοῦ στέμματός του, μολονότι τὰ χεῖλη της εἶχον τὴν λευκότητα καὶ στιλπνότητα τοῦ μαρμάρου, μολονότι αἱ παρειαί της ἔνεκα μακρᾶς ἀσθενείας εἶχον βαθέως κοιλωθῇ, καὶ ὅμως ἐάν τις ἑώραπεν αὐτὴν οὕτω θὰ κατελαμβάνετο ὑπὸ θαυμασμοῦ.

Τὰ σεραφεῖα ἅτινα ἐμελλον νὰ τὴν λάβωσιν καὶ φέρωσιν αὐτὴν ὑπὸ τὰς πτέρυγὰς των, δὲν θὰ εἶχον βαθύως ξανθοτέρους βροστρύχους. Αἱ οὐράνιαι σφαῖραι, εἰς ἃς ἐμελλον νὰ τὴν ὁδηγήσωσι, δὲν θὰ εἶχον σάπφειρον γλυκύτερον τοῦ σαπφείρου τῶν ὀφθαλμῶν της!

Ἦτο ὠραία ἐνὶ λόγῳ, ὡς τὰ μικρὰ παιδία εἰς τὰ ὁποῖα ὁ θάνατος δίδει οὐρανίαν καλλονὴν, ὡς ἀνταύγειάν τινα μελλούσης ζωῆς ἣν ὑπόσχεται αὐτοῖς, ἢ ὡς ἀποζημιώσιν τινα τῶν ἐπιγείων ἡμερῶν ἃς ἀφαιρεῖ αὐτοῖς.

Ὁ ἰατρός ἔστη πρὸς στιγμὴν γοητευθεὶς ἀπὸ τῆς ἀκτινοβολοῦ ὠραιότητος τῆς ἀσθενοῦς, εἴτα ἀκούσας τοὺς λυγμοὺς τοῦ υἱοῦ του, διηυθύνθη πρὸς τὴν νεάνίδα, παρατήρησεν αὐτὴν ἀσκαρδαμυκτί, ἔλαβε τὴν χεῖρά της, καὶ μηχανικῶς ἠρίθμησε τὰς πάλσεις τοῦ σφυγμοῦ.

Δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ τὴν παρατηρήσῃ περισσότερον· ὁ θάνατος ἦτο ἐπὶ τοῦ μετώπου της· ὁ θάνατος ἐπλανᾶτο προδήλως περὶ αὐτήν, καὶ ἐφαίνετο ὅτι δὲν περιέμενεν ἢ τὴν ἀφίξιν τοῦ νεανίου ὅπως ἠπιώτερον παραλάβῃ τὸ θῦμά του.

«Φίλτατέ μοι πάτερ! ἀνέκραξεν ὁ νεανίας διὰ φωνῆς συγκεκινημένης, εἶναι αὐτὴ, εἶναι ἡ Σωσάννα, ἡ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν μνηστὴ μου! Ἡ μνηστὴ μου, ἀκούεις; καὶ ὄχι ἡ σύζυγός μου! Σῶσον αὐτήν!»

Εἴτα ἀνεγερθεὶς διὰ μιᾶς καὶ περιπτυσόμενος τὸν τράχηλον τοῦ ἱατροῦ, ἀναγκάζων αὐτὸν οὕτως νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλὴν ὅπως δυνήθῃ ἐπὶ τέλους ν' ἀναγνώσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του τὴν περὶ ζωῆς ἢ θανάτου ἀγγελίαν,

— «Ακουσὸν με, εἶπε διὰ τόνου φωνῆς ἀπελπιστικῆς, σῶσον αὐτήν ἢ φόνευσόν με! Λάβε ὀπίσω ἦν μοι ἔδωκες ζωὴν! Εἰς τί θὰ με χρησιμεύσῃ ἡ ζωὴ ἄνευ αὐτῆς;

Ὁ πατὴρ ἔσεισε θλιβερώς τὴν κεφαλὴν, ὡς μὴ προσέξας δῆθεν εἰς τὸν ἄπειρον ἐκείνον ἐγωϊσμόν τοῦ ἐρῶντος ὅστις θὰ ἐθυσίαζε τὴν γῆν ἅπασαν ὑπὲρ τῆς ἐρωμένης γυναικός.

Ὁ Λουκιανὸς ἔβαλε κραυγὴν τρόμου παρατηρήσας αἰφνης σκυθρωπάζων ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸ κατηφές ἤδη τοῦ ἱατροῦ πρόσωπον.

— Σωσάννα! Σωσάννα! ἀνέκραξε διὰ φωνῆς γοερᾶς προχωρήσας ἐκ νέου πρὸς τὴν νεάνίδα, ἥτις ὥσει ἀναζωογονηθεῖσα εἰς τοὺς λόγους του, ἔστρεψεν ἠπιῶς τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτόν, καὶ ἠμμήνοιζε τοὺς ὠραίους γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς της. «Λουκιανέ! ἐπανελάβε διὰ φωνῆς τόσῳ γλυκείας, ὡς ἡ πνοὴ αὐρᾶς ἐπιψάφουσα λύρας τινὸς χορδᾶς.

Ὁ ἰατρός εἶπε διότι ἡ λαλιὰ τῆς νεάνιδος ἦν αὐτῷ γνωστὴ, εἶτε διότι οἱ τελευταῖοι ἤχοι τῆς φωνῆς τῶν θνησκόντων εἰσὶν ἰδίως συμπαθητικοί, ὁ ἰατρός, λέγομεν, ἐρρίγησεν εἰς τὴν φωνὴν ἐκείνην ὡς εἶχε ῥιγῆσει ὅτε εἰσῆλθε τὸ πρῶτον εἰς τὸ δωμάτιον.

«Λουκιανέ! . . . ἐπανελάβε ἡ ψυχορραγοῦσα, τὴν χεῖρά σου . . . σὲ περιέμενον διὰ ν' ἀποθάνω.

— Σωσάννα! Σωσάννα! ἐπανελάμβανεν ὁ

νεανίας, διὰ φωνῆς ἐπίσης ἐσθεσμένης ὡς ἐκ τῶν ἀποπνιγόντων αὐτὴν δακρύων.

«Εἶναι ὁ πατὴρ σου!» ἐξηκολούθησεν ἡ νεανίς μετὰ φωνῆς ἀσθενοῦς, ὥστε μόλις ἠκούετο.

Καί, ἀτενίζουσα τὸν ἱατρὸν διὰ τῶν ἀγγελικῶν αὐτῆς ὀφθαλμῶν, τῷ ἔτεινε τὴν ἄλλην χεῖρα.

Ὁ ἰατρός ἔφερε τὴν χεῖρα ἐκείνην εἰς τὰ χεῖλη του, τὴν ἠσπάσθη τρυφερῶς, καὶ τὴν κατέδρεξε διὰ θερμῶν δακρύων.

«Οὕτω, εἶπεν ἡ Σωσάννα παρατηροῦσα ἐναλλάξ τὸν ἱατρὸν καὶ τὸν νεανίαν, οὕτω ἐπεθύμησα ν' ἀποθάνω, ἀγαπωμένη παρὰ τοῦ υἱοῦ καὶ συγχωρουμένη παρὰ τοῦ πατρός.

— Προσφιλὲς μου θύγατερ, ἀνέκραξεν ὁ ἱατρός μὴ δυνήθῃς νὰ κρατήσῃ τοὺς λυγμοὺς του.

— Σωσάννα! Σωσάννα! ἀνέκραξε διὰ φωνῆς γοερᾶς ὁ νεανίας, ἐὰν ἀποθάνῃς, θ' ἀποθάνω!»

Ἄλλ' ἡ Σωσάννα δὲν ἤκουσε τὸν νεανίαν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐκλείσθησαν ὡς δύο ἱα εἰς τὰς πρῶτας ἀκτῖνας τῆς σελήνης.

Ἡ τελευταία αὐτῆς ἐρωτικὴ λέξις διηλθε μετὰ ψιθυρισμοῦ τὰ χεῖλη της ὡς ἐσπερία αἶθρα ἐπὶ λειμῶνος κρίνων, καθόσον ἐψιθύρισε μᾶλλον ἢ εἶπε «Σὲ ἀγαπῶ!» καὶ τὸ πᾶν ἐτελείωσε.

Ὅτε ὁ νεανίας ἔσπευσε πρὸς αὐτήν καὶ τὴν ἔλαβε εἰς τὰς ἀγκάλας του ὡς ἵνα οὕτω συνδεδεμένων ἀμφοτέρων μὴ δυνήθῃ ὁ θάνατος νὰ λάβῃ τὸν ἕνα ἄνευ τοῦ ἄλλου, δὲν ἐνηγαλίσθη εἰμὴ τὸ παρθενικὸν σῶμα τῆς νεάνιδος. Ἡ ψυχὴ της εἶχεν ἤδη πετάξῃ εἰς τὰς λαμπράς νεφέλας! Τὰ σερραφεῖμ, τῶν οὐρανίων φαλάγγων ἠρίθμουν ἤδη μίαν ἔτι ἀδελφὴν.

Δὲν ἠγνόησε τὴν καταπληκτικὴν ταχύτητα τῆς ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον μεταβάσεως! Ἐνόμισεν αὐτὴν διατελοῦσαν εἰς νευρικὴν τινα κρίσιν, λειπόθυμον, ὡς πολλάκις εἶχεν ἰδεῖ αὐτήν. Ἐπλησίασε τὸ πρόσωπόν του εἰς τὸ πρόσωπόν της, λέγων αὐτῇ μετὰ φωνῆς ἀπελπιστικῆς.

«Σωσάννα! σὲ ἀγαπῶ! ἀκουσὸν με! Σωσάννα! σὲ ἀγαπῶ! ἰδέ με!» Ἄλλὰ βλέπων τὴν ἀκίνησίαν τοῦ προσώπου τῆς νεάνιδος, ἔστράφη πρὸς τὸν Κ. δε Μαιζονέ, καὶ παρατηρῶν αὐτὸν περιδεῶς,

— Διὰ τί λοιπὸν δὲν μοὶ ἀποκρίνεται; τὸν ἠρώτησε.

— Λουκιανέ! πτωχόν μου τέκνον! Οἶστος!

ἀπεκρίθη ὁ ἰατρός πλησιάζων τὸν υἱὸν του, καὶ τείνων αὐτῷ τὰς ἀγκάλας του.

Ὁ νεανίας δὲν ἤννοησεν ὅτι ὁ πατήρ του ἀνοίγων αὐτῷ τὰς ἀγκάλας του, τῷ προσέφερε καταφύγιον εἰς τὴν λύπην του· ἔστρεψε πρὸς αὐτὸν ὀφθαλμοὺς πεπλανημένους καὶ εἶπεν αὐτῷ διὰ φωνῆς γοερᾶς·

— Δὲν ἀπέθανε, δὲν ἔχει οὕτω; θὰ τὴν σώσης, πάτερ; Δὲν ἀπέθανεν, ἐξηκολούθησεν ἐπαναφέρων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς νεάνιδος, ἀφοῦ ἐγὼ ζῶ! Τί ἔχει λοιπόν; Διατί δὲν ἀποκρίνεται;

— Λουκιανέ, ὑπέλαβεν ὁ ἰατρός κρατῶν τὰ δάκρυά του, Λουκιανέ, ἀγαπητέ μοι υἱέ, θάρρος! Ὅ,τι συμβῇ, ἔσο ἀνὴρ! Αἱ βουλαι τοῦ θεοῦ εἰσὶν ἀνεξερευνήτοι·.

Ὁ δυστυχὴς νεανίας οὐδὲν ἤκουσε ἀπὸ τὰς λέξεις ταύτας.

Ἐδράξατο σπασμωδικῶς τῆς κεφαλῆς τῆς νεάνιδος, τὴν ἔθλιψεν ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ τὴν ἐνηγκάλισθη περιπαθῶς· ἀλλ' ἐρρίγησεν ὅλος ὡς ὑπὸ πυρετοῦ, θέτων τὰ χεῖλη του ἐπὶ τοῦ μαρμαρίνου μετώπου καὶ ἄπνου πτώματος τῆς Σωσάννης.

Ψυχρὸς ἰδρὼς κατέβρεξε τὸ πρόσωπόν του. Ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ, ἐκπληχθεὶς ἐκ τῆς ὠχρότητός του, ἤρπασε βιαίως τὸν βραχίονά του ὅπως τὸν ἀποσπᾷ ἀπὸ τῆς θλιβερᾶς ἐκείνης σκηνῆς, ἥτις ἠδύνατο ν' ἀποβῇ θανατηφόρος.

Ἄλλ' αὐτὸς ἔσφιγγε τὸ πτώμα τῆς νεάνιδος μετὰ τοσαύτης ἰσχύος, ὥστε ὁ ἰατρός δὲν κατόρθωσε νὰ τὸν ἀποχωρίσῃ.

Αἶφνης ἀπὸ τὰ φλογερὰ φιλήματα δι' ὧν ὁ Λουκιανὸς ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπον τῆς Σωσάννης, τὰ βλέφαρα ἠνοίχθησαν καὶ αὐθις καὶ ὁ σάπφειρος τῶν ὀφθαλμῶν της ἀνεφάνη.

— Ζῇ, πάτερ! Μὲ παρατηρεῖ! ἀνέκραξεν ὁ δυστυχὴς ἐραστής.

Ἄλλ' ὠπισθοδρόμησεν ἔντρομος, καὶ ἔπεσεν ἀναίσθητος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρός του, βλέπων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς νεάνιδος ἀκινήτους, ἄνευ ἀκτίνων, ἄνευ φωτός, ἄνευ βλεμμάτων, ὥσπερ ὀφθαλμοὶ ἐξ ὕλου, ἢ ἐκ κηροῦ.

— Ἀς τὸν ἐκβάλωμεν γρήγορα ἐντεῦθεν! εἶπεν ὁ Κ. δὲ Μαιζονέβ εἰς τὴν νοσοκόμον καὶ τὴν θυρωρὸν αἵτινες εἶχον ἀναβῇ.

Βοηθούμενος ὑπὸ τῶν δύο γυναικῶν μετέφερε τὸν υἱὸν του εἰς τὴν ἀμαξάν, καὶ ἀνεχώρησαν

ἐν σπουδῇ διὰ τὴν ὁδὸν Πονθιᾶ, ὅπου ἔκειτο ἡ οἰκία ἐν ᾗ κατοῦκε ὁ ἰατρός.

(ἀκολουθεῖ)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

ΚΩΜΩΔΙΑΙ.

Ἡ κόρη τοῦ παντοπώλου. — Ὁ λοχαγὸς τῆς Ἐθνεφυλακῆς. — Γαμβροῦ πολιορκία. — Γάμος ἔνεκα βροχῆς. — Ἡ ἑορτὴ τῆς μᾶμης. — Πρὸς τὸ θεαθῆναι. — Ἡ σύζυγος τοῦ Λουλουδάκη.

(Ἀθήνησι, 1871. — Τύποις Καναριώτη καὶ Γρυπάρη 8ον — Δρ. 6).

Ὁ ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ γνωστὸς κύριος Ἀγγελὸς Βλάχος, ἐξέδοτο ἀρτίως συλλογὴν κωμωδιῶν, τῶν μὲν πρωτοτύπων τῶν δὲ κατὰ τὸ γαλλικὸν διασκευασθεισῶν, προτάξας ἐν εἰδει προλόγου ἐμβριθεῖς περὶ κωμωδίας κρίσεις ἐν αἷς ἐκδηλοῦνται αἱ βαθεῖαι τοῦ ἀνδρός γνώσεις περὶ τοῦ ἀντικειμένου οὗτινος ἐπελήφθη.

Καὶ ὄντως, τὸ συγγράφειν κωμωδίαν καλὴν εἶναι καθ' ἡμᾶς τὸ δυσχερέστερον ἔργον, πρὸ πάντων ἐν κοινωνίᾳ περιορισμένη οἷα ἡ Ἀθηναϊκὴ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἡ τῆς ὅλης Ἑλλάδος, ὡς διατελοῦσα εἰσέτι ἐν τῇ νηπιακῇ ἡλικίᾳ καθ' ἣν αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ κακίαι δὲν ἐξεδηλώθησαν ἀρκούτως ὅπως ἐφελκύσωσι τὴν προσοχὴν τοῦ φιλοσόφου. Ἀρεταὶ καὶ κακίαι ἐν Ἑλλάδι διατελοῦσιν εἰσέτι ἐν συγκεχυμένῃ καταστάσει καὶ οὔτε οἱ μὲν οὔτε οἱ δὲ προσέλαβον τὸν μόνιμον καὶ ἐθνικὸν χαρακτῆρα τὸν διεγείροντα τὸν ἔπαινον ἢ τὸν ψόγον τοῦ ἠθικοῦ λόγου. Μονομερεῖς τινες πράξεις, διελείποντά τινα ἐπεισόδια, ἀτομικά τινα πάθη, ποῦ καὶ ποῦ τινὰ παρατράγωδα δὲν παριστῶσι τὴν εἰκόνα μιᾶς κοινωνίας ὁλοκληροῦ. Ἐν ἔθνει ὡς καὶ ἐν ἀτόμοις, μόνον ἡ ἀνδρική ἡλικία παρέχει τὸ ἐνδόσιμον εἰς σπουδαίας, ὀρθὰς καὶ ἀκριβεῖς μελέτας.

Ἐν τούτοις, ὁ κύριος Ἀγγελὸς Βλάχος τοι-